

Malax kommuns INFOBLAD

3 · 2025

Nytt konstverk lyfter Bergö

En samtida båk vid Bergö.

s. 9

Byte av bibliotekssystem

Biblioteken är stängda 24.11–9.12.2025.

s. 10

Catharina Gullfors

Chef för småbarns-
pedagogiken

MALAX KOMMUNS
INFOBLAD

Utgivare

Malax kommun
Malmgatan 5
66100 Malax
malax@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Ansvarig redaktör

Jenny Malmsten
jenny.malmsten@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Översättningar

Malax kommun om inget
annat nämns

Tryckeri

KTMP Group Ab Oy

Upplaga

2 800

Utgivningsdag

8.10.2025

Pärmbild

Lena Öhman, Peter Broo,
Yvonne Granlund och
Kristoffer Nykopp.

En spännande höst inom småbarns- pedagogiken i Malax

Hösten ger alltid en känsla av nystart. Vardagen återvänder, skolorna öppnar sina dörrar, och inom småbarnspedagogiken startar vi upp våra enheter igen efter sommarens sammanlagda verksamhet – det så kallade ”sommardagis”.

Denna höst har varit särskilt händelserik och spännande för både barn och vuxna i Malax kommuns småbarnspedagogik. Den 4 augusti inträffade en historisk händelse: öppnandet av det nya daghemmet på Söderfjärdsbacken. Här började 56 barn och 16 vuxna sin nya vardag – som barn på ett nytt dagis eller som personal på en ny arbetsplats. Daghemmet har plats för 81 barn och jag tror att vi kommer att ha grupperna fyllda innan sommaren kommer.

Daghemmet är byggt i massivt trä och har utrustats med solpaneler på taket – ett tydligt steg i kommunens hållbarhetsarbete. Barnen har varit delaktiga i byggprocessen: läs- och myshörnorna som finns på alla avdelningar samt klätterställningen med rymdtema är inspirerade av barnens egna teckningar där de fått rita sitt drömdaghem innan byggprocessen startade. Även namnen på grupperna – Myran, Igelkotten, Skogsharen, Björnen och Kettu har barnen föreslagit under temat skogsdjur.

Att lyssna till barnens röster är en viktig del av Malax kommuns arbete som barnvänlig kommun, och detta sker kontinuerligt – i både små och stora frågor.

I september arrangerade kommunen evenemanget *Sensommar vid Söderfjärdsbacken*. Allmänheten bjöds in för att bekanta sig med det nya bostadsområdet och samtidigt öppnade vi dörrarna till daghemmet. Dagen bjöd på många positiva kommentarer och fina möten med kommuninvånare.

Kommunens satsning på att skapa en läskunnighetsstrategi är tydligt integrerad i den dagliga verksamheten inom småbarnspedagogiken. Högläsning är en prioriterad aktivitet, och barnen ges möjlighet att lyssna till berättelser varje dag. Föräldrar uppmuntras att fortsätta detta arbete i hemmet, du kan ge ditt barn en ovärderlig gåva genom att läsa högt. Högläsning stärker ordförrådet, språkförståelsen, fantasin, läslusten och det kritiska tänkandet. Vilket lägger en bra grund för läs- och skrivförmågan, vilket i sin tur kan leda till goda resultat i skolan.

När detta infoblad når er är det kanske ännu långt till jul, men snart dyker frågan upp: vad ska man ge i julklapp? Mitt bästa tips: ge bort en bok – till barn och vuxna. Då du ger en bok i julklapp som ni sedan läser tillsammans så ger du även barnet förutsättningar till ett utökat ordförråd, utökad språkförståelse, en bättre empatisk förmåga samt värdefull tid med en vuxen. Tänk att ett litet paket kan bidra med så mycket, det går oftast att hitta bra böcker på loppis för en billig peng, vilket är hållbart och ekonomiskt.

Under höstens mörkare och regnigare dagar finns det goda möjligheter till aktivitet och återhämtning i kommunen. Ett besök på biblioteket, deltagande i en MI-kurs, en vandring längs kommunens naturstigar eller varför inte prova en ny idrottsgren eller hobby som kan bidra till välbefinnande. Att läsa en bok i höstrusket är också ett utmärkt sätt att varva ner i en tid som ofta upplevs som allt mer hektisk.

Med förhoppning om att alla kommuninvånare får uppleva en höst fylld av rörelse, läsglädje och gemenskap.

Sensommar vid Söderfjärdsbacken – en dag för framtidsplaner

Lördagen den 6 september bjöd på strålände sol och sensommarvärme – perfekt för kommunens evenemang *Sensommar vid Söderfjärdsbacken*.

Besökare fick chansen att upptäcka området och ta del av öppet hus på daghemmet, träffa hustillverkare som presenterade sina husmodeller och erbjöd husvisningar. Kommunen berättade om de lediga tomterna i området – ett naturnära och familjevänligt alternativ för dig som vill bygga nytt.

Det bjöds även på kaffe och korb, och stämningen var både avslappnad och inspirerande. Många tog tillfället i akt att ställa frågor, få idéer och se möjligheterna med att bygga nytt vid Söderfjärdsbacken.

Vi vill rikta ett stort tack till alla besökare och utställare som gjorde dagen så lyckad – hoppas att vi ses igen!

Malaxdagen 2025

Malaxdagen firades i Åminne lördagen den 28 juni 2025. Dagen bjöd på program för alla åldrar, bland annat föreningsmäss, musik, hoppborgar, kaffe och tilltugg. Under evenemanget delades pris för årets ungdom 2024 ut till Hannes Engsbo medan Ann-Maj Granstubb mottog årets kulturpris 2024. Emma Berts, Malva Björndahl, Agnes Dahlgren, Frida Hagner, Alwa Kinnunen, Nellie Nurmi-Aro, Cecilia Sunabacka, Elizabeth Fogde och Axel Nisula mottog stipendie för sina idrottsprestationer. Vi tackar alla samarbetspartners och besökare för årets malaxdag och tar sikte på Malaxdagen 2026 som planeras till lördagen den 27 juni 2026!

I Övermalax skola vill man minska avfallet.

Nu flaggar kommunens alla skolor åk 1–6 grönt!

Att arbeta med hållbar utveckling i skolorna är i dag en självklarhet. Hållbar utveckling ingår i läroplanen och är en del av Malax kommuns strategi. Yttermalax skola valde redan hösten 2018 att börja jobba med Grön Flagga – ett pedagogiskt verktyg och ett internationellt miljöcertifikat.

Hösten 2024 gick kommunen inför att alla skolor åk 1–9 och gymnasiet skulle arbeta för att få miljöcertifikatet. Åk 1–6 valde ett ettårigt projekt och åk 7–9 samt gymnasiet arbetar över två år.

I maj 2025 uppfyllde Bergö, Petalax och Övermalax skolor kriterierna och tilldelades Grön Flagga. Som en symbol för utmärkelsen får skolorna en flagga med Grön Flaggs logo på. Till våren 2026 är målet att högstadiet och gymnasiet i Petalax ska uppfylla kriterierna.

Flaggrätten är i kraft två år. Under tiden ska skolorna genomföra nya projekt som uppfyller programets krav för att behålla certifikatet.

Skolorna har bildat miljøråd med elever och lärare. Varje skola har valt

egna teman. Läsåret 2024–2025 satsade Bergö skola, högstadiet och Övermalax skola på "minskning av avfall", gymnasiet på "hållbarhet i närmiljön", Yttermalax skola på "biodiversitet" och Petalax skola på "ett sunt liv".

Här en sammanfattning av hur arbetet med att minska avfall lades upp i Övermalax skola:

- Miljørådet kartlade nuläget.
- Maten som slängdes och kopieringspapper som användes vägdes och räknades.
- Återvinningskärl kartlades.
- En enkät om inställning till begagnat genomfördes bland eleverna och personalen.

Åtgärder planerades, särskilt kring sortering i klassrummen:

- Tydligt utmärkt returpappersinsamling.
- Skyltar till pappershållarna som påminner om att använda endast ett papper.
- Påminnelse vid matutdelningen att inte ta mera mat än man orkar äta.

Under skolans matdag planerade och genomförde alla elever program för föräldrarna där de bl.a. fick höra om återvinning, se film som eleverna gjort om klädavfall samt en föreläsning av elever om varför det är viktigt att minska på avfallet. Genom det förberedande arbetet och genomförandet av dagen blev eleverna och föräldrarna väl medvetna om varför vi bör minska på vårt avfall.

Under läsåret 2025–2026 kommer skolan att jobba med temat "Närmiljön". Eleverna och personalen ser fram emot att piffa upp skolgården och lära sig mera om närmiljöns koppling till den globala miljön och Grön Flagga!

Sofia Kullberg, bildningsdirektör & Fredrik Kullberg, rektor

Skol-PT Yvonne Granlund och ungdomsarbete Peter Broo jobbar i kommunens skolor läsåret 2025–2026.

Två projekt som stärker ungdomars välmående

Ikommunen pågår två projekt som sätter ungdomars hälsa och välbefinnande i fokus. Ungdomsarbetaren **Peter Broo** och skol-PT **Yvonne Granlund** arbetar sida vid sida för att skapa trygghet, rörelseglädje och gemenskap i skolvardagen.

"Glada rummet" – en plats för samtal och samhörighet

Peter Broo är ungdomsarbetare i skolan sedan augusti. Hans uppdrag är att stärka elevernas sociala färdigheter och skapa en trygg miljö där ungdomar vågar vara sig själva.

– Det handlar om att finnas där, säger Peter. Att vara en vuxen som lyssnar, ser och bygger relationer.

Ett konkret exempel är "Glada rummet", ett utrymme i skolans källare som tagits i användning igen efter många års paus. Rummet fungerar som ett vardagsrum där eleverna kan umgås under raster och längre pauser.

Peter ordnar även temadagar, pop-up-evenemang och rastaktiviteter, ofta i samarbete med andra aktörer. Han

jobbar tillsammans med ungdoms- och idrottskoordinator Kristoffer Nykopp och besöker även lågstudier för att skapa trygghet inför övergången till högstadiet.

Skol-PT:n får eleverna att röra på sig

Yvonne Granlund är skol-PT och arbetar med motionsrådgivning för elever i årskurs 3–9. Projektet bygger vidare på erfarenheter från läsåret 2024–2025 och utgår från resultaten i de nationella Move!-mätningarna.

– Målet är att fånga upp elever som behöver extra stöd för att hitta rörelseglädje, säger Yvonne. Det handlar inte om prestation, utan om att hitta något som känns roligt och motiverande.

Yvonne träffar elever i skolans gym eller andra närliggande platser. Elever kommer via elevvården, vårdnadshavare eller självmant. Skolhälsovårdaren bokar in elever med låga Move!-resultat för träffar.

Projektet omfattar även lågtröskelmotionsgrupper, som en volleybollgrupp för högstadieflickor och en

sportklubb för pojkar. Yvonne samarbetar med föreningar, gym och medborgarinstitutet för att bredda utbudet.

Familjen och föreningslivet i fokus

Peter och Yvonne betonar vikten av att involvera familjen och lokalsamhället. Under projektiden planeras välmåendemässor och motionsevenemang. Fokus ligger på rörelseaktiviteter som inte är prestationsinriktade.

– Vi vill skapa en kultur där rörelse och gemenskap är en naturlig del av vardagen, säger Yvonne.

Framtid och utvärdering

Projekten utvärderas fortlöpande, bland annat genom Hälsa i skolan-undersökningen 2025. Målet är att skapa hållbara modeller för samarbete mellan skola, fritidsverksamhet och ungdomsarbete.

– När ungdomarna känner sig hörda och sedda, då händer det något, säger Peter. Då bygger vi något som håller.

Sofia Lillgäls, fritids- och kulturplanerare

Lena Öhman.

Foto: Carina Storthors.

Skolcoach i högstadiet i Petalax

Vårterminen 2021 beviljades Malax kommun projektbidrag från Undervisnings- och kulturministeriet för att anställa en skolcoach vid högstadiet i Petalax. Jag, **Lena Öhman**, anställdes för första projektperioden som blev ännu en till och efter projektidens slut, våren 2024, anställde kommunen mig tills vidare som skolcoach.

Min främsta uppgift som skolcoach är att vara närvarande i skolans vardag och fungera som en positiv förebild samt möta eleven där hen befinner sig just nu. Många skolungdomar kan uppskatta tryggheten i att ha flera vuxna i skolan och tröskeln att ta kontakt med skolcoachen ska vara låg.

Som skolcoach rör jag mig ofta i skolans korridorer under rasterna och småpratar med eleverna, ibland är jag också med på lektioner. Jag är tillgänglig för alla skolans elever. Att jobba med ungdomar på högstadiet är en speciell uppgift, tycker jag - ibland skrattar vi högt tillsammans över något roligt som hänt och ibland blir det mer allvarsamma

samtal. Samtalen kan handla om allt från kompisrelationer, en ny hundvalp till en sjuk anhörig. Det måste inte alltid handla om ett problem som ska lösas. Vi kan hålla helt vardagliga samtal om katten, datorn eller mopeden också.

Att ge eleven möjlighet att kunna uttrycka sig och själv sätta ord på sina tankar är viktigt, tycker jag. Det finns inga rätta eller fel saker att säga, så länge man är ärlig - främst mot sig själv - men även mot andra.

Som skolcoach har jag även mycket samarbete med lärarna, skolgångshandledarna och elevvårdspersonalen - alla de är viktiga vuxna för skolans elever och trygghet! Jag har även kontakt med vårdnadshavare vid behov.

Jag brukar påminna mig själv när arbetsdagen kanske har varit lite extra tung, att om en enda elev åker hem från skolan lite gladare än när hen kom dit på morgonen, så har jag lyckats i mitt arbete idag! Ibland kommer man så långt med korta, små möten eller ett vänligt ord.

Förutom att möta eleverna där de är i korridoren, mitt arbetsrum eller i klassen så kan jag också nås via Wilma.

Lena Öhman, skolcoach

Barnvänlig kommun

I vår verksamhetsplan för Barnvänlig kommun är en av målsättningarna att kommunens tjänster erbjuder stöd i föräldraskapet. Denna artikel är den första i en serie där vi lyfter fram och informerar om hur vi stöder barn och unga samt vårdnadshavare.

Bekanta dig med vår verksamhetsplan för Barnvänlig kommun:

Power club startar vecka 43

Som komplement till Finlandsmodellens klubbar direkt efter skoltid ordnas Power club kvällstid. Power club är för barn i årskurs 5–6 i Yttermalax och Övermalax och för årskurs 4–6 i Petalax och på Bergö. Klubbarna leds av unga ledare och programmet varierar mellan pyssel- och rörelseaktiviteter och avslutas med filmkväll.

Ungdoms- och idrottskoordinator Kristoffer Nykopp informerar om klubbarna i skolorna i oktober. Information om anmälan skickas via Wilma till vårdnadshavare. Har du frågor om Power club, ta kontakt med Kristoffer på tfn 040 669 8256 eller kristoffer.nykopp@malax.fi.

Möten för föreningar

Föreningsmöten ordnas för att informera om aktualiteter och för att föreningar får en chans att berätta om aktuell verksamhet.

Tisdag 21.10 kl. 18–20 hålls ett möte i Martharummet i Petalax ungdomsförening, Petalaxvägen 162. Martin Enroth från Svenska kulturfonden gästnar mötet och berättar om Svenska kulturfondens bidragsmöjligheter. Vi bjuder på kaffe med dopp! Anmäl dig via anmalan.malax.fi senast 16.10.

Vill du få e-post om aktuellt för föreningar, kontakta förenings- och hobbykoordinator Sara Snickars, sara.snickars@malax.fi eller tfn 040 650 7970.

Delta i motionskampanj och kroppsanalys

Hösten bjuder på flera möjligheter för Malaxbor att ta hand om sin hälsa – genom kroppsanalys och motionskampanj.

InBody-mätning för allmänheten

Vill du få en tydlig bild av din kroppssammansättning? Då är InBody något för dig. InBody-analysen ger dig information om bland annat muskelmassa, muskelbalans, fettprocent, visceralt fett och vätskebalans. Mätningen görs vid sportstugan i Pixne, Idrottsvägen 2, och kostar 10 €. Bokning görs via anmalan.malax.fi senast 29.10 och du kan välja mellan att komma på måndag 3.11 kl. 15–17 eller tisdag 4.11 kl. 13–16. Själva analysen tar bara ett par minuter, men reservera gärna 15 minuter om du vill ha en personlig genomgång av resultaten. Observera att analysen inte lämpar sig för gravida, personer med pacemaker eller amputerade ben/armar. För bästa resultat bör du inte ha ätit på minst två timmar före analysen.

Motionera och vinn – delta i höstens *I form för livet*-kampanj

Motionskampanjen *I form för livet* pågår mellan den 8 september och 30 november 2025. Alla som motionerar minst 40 gånger à 30 minuter får delta i utlottningen av en presentkorg till ett värde av 100 €. Bland de som deltar lottas även mindre priser ut. Du behöver inte vara idrottare för att delta, all tid då du rör på dig räknas!

Så här deltar du: ladda ner ett motionskort från malax.fi eller hämta ett från det lokala biblioteket eller matbutiken. På kortet fyller du i när du motionerat. Lämna in kortet i samlingslådor mellan 1–7 december eller skicka dina motionstimmar via e-post till fritid@malax.fi senast den 7 december.

Nytt konstverk lyfter Bergö – en samtida båk vid Bredhällan

Under sommaren 2025 har ett nytt konstnärligt landmärke vuxit fram på Bergö. Konstverket, ett 12 meter högt pyramidformat torn inspirerat av skärgårdens båkar, är skapat av konstnären och arkitekten **Ulf Mejergren** i samarbete med Bergöborna och Bergö öråd. Projektkoordineringen har skötts av konstverkstaden Malakta medan kommunen har bidragit med markarbete och marknadsföring. Konstverket har förverkligats i huvudsak med bidrag av Centret för konstfrämjande.

Tornet står vid stranden på Bredhällan, där badstrand, camping och kiosk redan lockar besökare. Man kan gå in i båken och uppleva ljusspel genom gliporna i träpanelen, som pryds av ett fiskmönster. Målet med projektet har varit att stärka kulturutbudet och göra konst tillgänglig för alla, såväl ortsbor som turister.

– Konst spelar en viktig roll för välmående och samhörighet. Den väcker nyfikenhet och fantasi, framhåller **Mag-**

dalena Lindroos som är verksamhetsledare för Art in Malakta r.f.

– Vi ville passa på att inviga konstverket samtidigt som något annat evenemang och då passade Skärgårdsmarknaden på Bergö bra in i vårt tidschema, berättar hon. Under invigningen fanns arkitekt Mejergren med via digital uppkoppling och Malakta bjöd på snacks och även program för de yngsta besökarna.

Britt-Mari Söderholm som är ordförande för Bergö öråd lyfter det lokala engagemanget:

– Alla som varit med har varit viktiga. Jens Söderholm har sågat hundratal fiskar, Marius Hartmann har målat bräderna med hjälp av Axel Sjöberg, Alexander Nyback har byggt stommen och Magnus Molander har skruvat bräderna på plats.

Hon ser bara fördelar med det nya landmärket och menar att det lyfter hela området och ger Bergö publicitet. Samtidigt får vi som bor här också njuta av konstverket, säger hon.

En öppen utlysning gav 27 ansökningar från alla världens hörn. Mejergren valdes för sin kombination av konst och arkitektur, sin inkluderande process och lekfulla uttryck. Han har tidigare arbetat i bl.a. Sverige, USA, Japan och Italien.

Bergöborna har getts möjlighet att involveras i processen genom workshoppar och enkäter. För att involvera ortsbor startades en Facebooksida där alla intresserade kunde bolla idéer under processens gång. Söderholm poängterar att det var ett bra sätt att inkludera även Bergöbor i förskingring. Men det allra bästa är att nu får vi njuta av att se resultatet, poängterar hon.

Bergö är en ö där naturen och skärgårdskulturen är central. Det nya konstverket stärker öns identitet och gör samtida konst till en del av vardagen.

Sofia Lillgäls, fritids- och kulturplanerare

Byte av bibliotekssystem - biblioteken stängda

Malax kommunbibliotek håller stängt i 2 veckor på grund av systembyte **24.11–9.12.2025**. I och med systembytet påverkas verksamheten enligt följande:

- Ingen utlåning, återlämning eller reservation av böcker är möjlig.
- Inga lån förfaller under den stängda perioden.
- E-materialen är tillgängliga, men avbrott kan förekomma.
- Webbiblioteket fredrika.finna.fi är ur bruk.
- Paus i beställning av regionlån och fjärrlån under perioden 13.11–9.12.2025.
- Planerade evenemang t.ex. *En kväll med historiska romaner* fortsätter som vanligt.

Om du har valt att spara lånehistorik så kommer den tyvärr att försvinna i systembytet. Det är möjligt att ladda ner lånehistoriken från fredrika.finna.fi eller få en pappersversion från biblioteket mot kopieringsavgift.

Med anledning av bytet av lånesystem ber vi alla våra låntagare uppdatera sina uppgifter; namn, adress, telefon och e-post, **senast torsdag 13.11.2025**. E-post används för meddelande om reserverat material, påminnelser om lån som snart förfaller samt eventuella förseningsavgifter. Du kan själv kontrollera dina uppgifter genom att logga in på fredrika.finna.fi med lånekortsnummer och PIN-kod, men ändringar görs på bibliotekets betjäningpunkter.

Låntagare som inte har använt sitt lånekort på biblioteket de senaste fem åren blir borttagna ur låntagarregistret i samband med systembytet. Det gäller även dig som använt endast bibliotekets e-tjänster de senaste fem åren. För att vara säker på att dina uppgifter följer med till det nya systemet, besök bibliotekets fysiska betjäningpunkter för aktivering senast torsdag 13.11.2025.

Om dina uppgifter tagits bort i samband med systembytet är det möjligt att registrera ditt lånekort igen vid nästa biblioteksbesök.

Sagostunder för de yngsta

Välkommen till Yttermalax bibliotek på sagostunder för de yngsta! Målgruppen är 0–3-åringar och deras vuxna. Bibliotekspersonal läser korta sagor enligt dagens tema och leder en messagesaga.

Fredag 10.10 kl. 9.30
Tema: Reflex

Fredag 14.11 kl. 9.30
Tema: Mumin

Fredag 12.12 kl. 9.30
Tema: Julen

Bibliotekens öppettider

Yttermalax, Malmgatan 5
Måndag, tisdag, torsdag kl. 13–20
Onsdag, fredag kl. 10–16

Petalax, Mamrevägen 11
Måndag, torsdag kl. 12–19
Tisdag, onsdag kl. 9–15

Bergö, Bredhällsvägen 61c
Måndag, torsdag kl. 13–19
Tisdag kl. 10–16

<https://fredrika.finna.fi>

Foto: Christoffer Björklund.

En kväll med historiska romaner

Bibliotekspersonalen tipsar om historiska romaner, lokalhistoria och annat intressant. Boktipsen ordnas vid tre tillfällen:

Måndag 24.11 kl. 18–20
Petalax bibliotek

Tisdag 25.11 kl. 18–20
Yttermalax bibliotek

Måndag 1.12 kl. 18–20
Bergö bibliotek

Anmälan via Malax–Korsnäs MI, mi.malax.fi eller tfn 040 650 8100 för beräkning av sittplatser.

Boktipskvällarna ordnas som vanligt trots att biblioteken har stängt för systembyte. Välkommen!

Fysioterapeut Joanna Hammarström och motionsrådgivare Nico Nordblad är positiva till samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet.

Med hälsan i centrum

Motionsrådgivning och rehabilitering. Mobil motionsrådgivning och hemrehabilitering. Rehab och prehab. Begreppen är många och med denna text vill vi lyfta det samarbete som finns mellan kommunens motionsrådgivning och välfärdsområdets tjänster.

I ett samhälle där hälsa och förebyggande insatser blir allt viktigare, spelar samarbetet mellan kommunens motionsrådgivning och välfärdsområdets rehabilitering en avgörande roll. Kommunens motionsrådgivare **Nico Nordblad** och **Teija Flygar** berättar att målet är att stötta individen till ett självständigt och aktivt liv, där fysisk aktivitet blir en naturlig del av vardagen. Fokus ligger just nu på personer över 65 år som upplever att deras levnadsvanor har försämrats.

– Det kan handla om sömnproblem, övervikt eller livsomställningar som pensionering, säger Nordblad. Vi hjälper människor att hitta tillbaka till rutiner och en hälsosam livsstil.

Motionsrådgivningen är inte vård i traditionell mening, utan ett förebyggande stöd. Samverkan med välfärdsområdet är viktig för att skapa smidiga övergångar mellan olika insatser. Efter

en stroke eller ett brutet lårben är fysioterapi första steget, men därefter kan motionsrådgivningen ta vid för att stärka helheten och förebygga framtida skador.

Joanna Hammarström, fysioterapeut vid Malax-Korsnäs hälsovårdscentral, lyfter kommunens anpassade motionsgrupper som ett värdefullt komplement till välfärdsområdets rehabilitering och gruppterapi.

– Det är positivt att kunna hänvisa patienter till grupper som fokuserar på att upprätthålla funktionsförmågan, säger hon.

Målet är att i höst ta motionsdelen i det gemensamma patientdatasystemet i bruk, vilket underlättar remitteringen till motionsrådgivningen. Välfärdsområdet arbetar med specifika rehabiliteringsbehov och därefter är det viktigt att individen har möjlighet att fortsätta träna i andra sammanhang.

Sofia Lillgäls, fritids- och kulturplanerare

Bowlingutfärd för seniorer 19.11

Onsdagen den 19 november ordnar projektet Aktiva seniorer en bowlingutfärd till Cinemabowling i Vasa. Banorna är reserverade kl. 14–16 och före det äter vi gemensam lunch. Gratis busstransport och bowling, lunch på egen bekostnad. Tidtabell och mer info på vår anmälningssida. Anmälan är öppen 3–14.11 via anmalan.malax.fi eller per tfn till Sara Snickars 040 650 7970.

Simhallsutfärd för seniorer 2.12

Tisdagen den 2 december ordnas en simhallsutfärd till Korsholms simhall med efterföljande lunch vid Hotell Vallonia. Ledd vattengymnastik kl. 10.30–11.30. Tidtabell och mera information kommer i november på vår anmälningssida. Gratis busstransport och vattengymnastik, lunch på egen bekostnad. Anmälan är öppen 17–26.11 på anmalan.malax.fi eller per tfn till Sara Snickars 040 650 7970.

Motionsrådgivning – något för dig?

Tveka inte att kontakta våra motionsrådgivare Nico Nordblad och Teija Flygar om du vill komma på motionsrådgivning. Våra mötagningsrum finns i sportstugan i Pixne och vid pensionärshemmet i Petalax. Vi erbjuder även motionsrådgivning i hemmen om du inte har möjlighet att komma till mötagningen. Kontakta oss gärna på tfn 050 389 4450 (Nico) eller 040 650 8154 (Teija).

Britt-Helen Flemming och Bertil Stormblad.

Vem blir Årets ledstjärna?

Rådet för personer med funktionsnedsättning delar årligen ut ett pris till en person eller organisation som har fungerat som en vägvisare och attitydpåverkare för personer med funktionsvariation. Det kan vara fråga om att hjälpa praktiskt, sprida information eller öka förståelsen. I fjol tillföll priset Britt-Helen Flemming som i många år lett en samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning.

Nomineringen sker under tiden 26.9–12.10. Du kan skicka in ditt förslag elektroniskt via kommunens webbplats eller lämna in ditt förslag vid Stenco i Övermalax, Sandströms i Petalax, Bergö Ahl, Yttermalax bibliotek eller kommundgården. Rådet väljer ut tre förslag som allmänheten får rösta mellan. Priset delas ut av rådets ordförande på den internationella dagen för personer med funktionsnedsättning 3.12.

UKRAINSKA BAKVERK

LÖ 18.10 KL. 13-16 Bygdegården, Köpingsvägen 18
SISTA ANMÄLNINGSDAG 10. 10.2025

LÖ 29.11 KL. 13-16 Molpe skola kök, Sjövägen 49
SISTA ANMÄLNINGSDAG 21.11.2025

KOM OCH BAKA KLASSISKA UKRAINSKA BAKVERK TILLSAMMANS.

Kursen är kostnadsfri. Passar alla, oavsett bakgrund och ålder. Anmälan till Malax-Korsnäs MI på mi.malax.fi eller 040 650 8100.

MALAX MAALAHTI Finansieras av Europeiska unionen

Tipsa Malax-Korsnäs MI om kurser och föreläsare

Höstterminen har startat med full fart vid Malax-Korsnäs medborgarinstitut. Redan under den första anmälningdagen hade vi drygt 10 % fler anmälningar jämfört med ifjol. Våra läsårskurser har startat i september, medan föreläsningar och workshops börjar under hela höstterminen, så följ oss gärna på Facebook och Instagram eller titta in på vår webbsida mi.malax.fi.

Hör gärna av dig inom november med önskemål om teman du är intresserad av eller tipsa oss om intressanta föreläsare, så försöker vi beakta detta till vårterminens verksamhet.

Kontakta oss:
mi@malax.fi

Rector
Carina Nordman-Byskata
040 650 8099

Institutsekreterare
Ann-Christine Hagstrand
040 650 8100

Studiestipendier

Följande stipendier kan sökas:

1. Hemkommunsstöd, 100 euro per termin

Kriterier för beviljande av hemkommunsstöd:

- Heltidsstuderande vid universitet, högskola eller yrkes-högskola.
- Studeranden har Malax som hemort.
- Beviljas för högst 6 terminer eller tre år.
- Beviljas personer som inte har fyllt 25 år.

Till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan.

2. Stipendium för studerande inom jord- och skogsbrukssektorn

Kriterier för beviljande av stipendium:

- Studier inom jord- och skogsbrukssektorn.
- Studeranden har Malax som hemort.

Till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan eller intyg över studieprestationer.

Ansökningsblanketterna finns på malax.fi eller kan hämtas från Kommungården.

Ansökan med närvarointyg från skolan **lämnas in senast 24.10.2025** till Kommunstyrelsen i Malax, Malmgatan 5, 66100 Malax eller per e-post till malax@malax.fi.

malax.fi

Avläsning av vatten-mätare

Vi har sänt ut avläsningskortet till våra kunder i slutet av september. Returnera avläsningen **senast**

31.10.2025. Du kan också meddela uppgifterna via blanketten på malax.fi. Observera att vi tar ut en avgift på 37,65 euro ifall mätarställningen inte meddelats inom utsatt tid. Avgiften läggs automatiskt till på följande faktura.

FÖRETAGSENKÄT

Är du företagare i Malax kommun?
Berätta för oss om dina erfarenheter och behov av stöd vid anställning av personer med utländsk bakgrund.

Skanna QR-koden för mera information samt för att fylla i enkäten.

Svara på enkäten senast 19.10.2025

Samarbetsprojekt mellan Malax,
Korsholm och Korsnäs kommuner

MALAKTA

KONSTCAFÉ FÖR UNGA

För ungdomar 13 år och äldre.
Kom själv eller med vänner för att umgås, fika, rita, måla eller ta med egna projekt.

Varje tisdag 17-20

Konstmateriel tillgängligt
Ingen deltagaravgift

Fika

Konstnär Jon Gredmark på plats

www.malakta.fi
Töckmovägen 48 B

Revidering av delgeneralplan för Malax kommuns havsstränder

Arbetet med planutkastet för kommunens strandgeneralplan fortsätter och under 2025 har arbetet fokuserat på uppgörandet av diverse utredningar. Naturinventeringar utfördes under våren och sommaren och under hösten utförs arkeologiska utredningar samt byggnadsinventeringar. Under tidsperioden rör sig konsulterna både i terrängen och på gårdsplaner inom området (se karta). Ett färdigt planutkast väntas i början av 2026.

Information om planläggningen ges av planläggningsingenjör Olivia Skinnar, tfn 050 412 5900, olivia.skinnar@malax.fi.

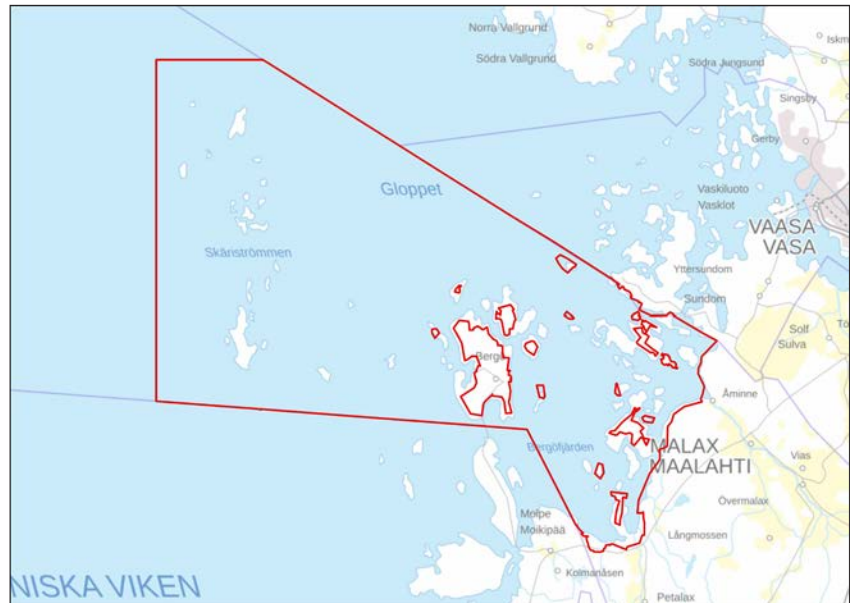

Foto: Christoffer Björklund.

Undvik fågelproblem – mata inte fåglar i tätbebyggda områden

Att mata fåglar kan kännas omtänksamt, men i tätbebyggda områden leder det ofta till problem. Fåglar och andra smådjur smutsar med sina avföringar ner gårdar, balkonger, barnens lekplatser och andra uppehållsplatser. Dessutom kan djuren sprida smittsamma sjukdomar, till exempel salmonella. Smulor av mat som blir kvar på matningsstället och dess omgivning lockar även andra skadedjur så som råttor, måsar och kråkor.

Tänk på detta:

- Undvik att mata fåglar på gator, torg, gårdar och balkonger - särskilt under sommarmånaderna. Då är tillgången på naturlig föda god och extra mat lockar i stället till sig stora flockar av måsar, duvor och andra fåglar.
- Mata i så fall endast småfåglar – och då på ett kontrollerat sätt, till exempel med fågelmatare.
- Använd inte bröd, matrester eller stora mängder frön – det lockar fel sorts fåglar.
- Bostadsaktiebolagen kan ge anvisningar och föreskrifter om hur och var matningen ska ske på bostadens område.

Vi uppmanar alla invånare att hjälpas åt för att minska störningar och hålla våra gemensamma miljöer trivsamma och rena. Tack för att du tar ansvar.

VASEK

Kontroll över företagets ekonomi – varför företagaren behöver stark ekonomisk kompetens

Konkursstatistiken i Finland visar en oroande utveckling: Enligt Skatteförvaltningen lämnades det in hela 57 % fler konkursansökningar under årets första kvartal jämfört med året innan. Framför allt små företag, enskilda näringsidkare och servicebranscher befinner sig i kris.

I detta utmanande ekonomiska läge krävs det att företagare agerar – det behövs uppföljning, framförhållning och förståelse. VASEKs företagsrådgivare är eniga: det är avgörande att företagare inte enbart förlitar sig på sin bokförare, utan också själva förstår och aktivt följer upp företagets ekonomi.

Ekonomikunskap – varför och hur?

Företagaren bör förstå de grundläggande delarna av ett bokslut: resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Det krävs ingen djupgående bokföringskunskap för det här utan det viktigaste är att kunna ställa rätt frågor och tolka

siffrorna.

Månatliga uppföljningar av företagets ekonomi gör det lättare att undvika överraskningar, stödjer beslutsfattandet och gör det möjligt att förutse betalningssvårigheter. Budgetering fungerar som ett verktyg för prognoser, och genom kassaflödesanalys går det att säkerställa betalningsberedskapen. Genom att följa till exempel kassaflöde, omsättning, lönsamhet och andra nyckeltal kan du få en snabb och tydlig bild av situationen.

Företagsrådgivarna rekommenderar att ekonomirapporteringen hålls enkel och regelbunden, eftersom alltför komplicerade system inte lämpar sig för vardagen. Styrningen av ekonomin bör byggas upp på ett tydligt och enkelt sätt med ett klart schema, gärna i samarbete med bokföringsbyrån.

Man får dock inte förlita sig enbart på saldorapporter, eftersom företagets kassa inte är detsamma som kontots

saldo. Kassasituationen påverkas av faktureringstidpunkter, periodiseringar och andra faktorer, därför är en kassaflödesanalys nödvändig.

Be om hjälp – stå inte ensam och klu- ra på siffrorna

Den ökande konkursfrekvensen i Finland är en tydlig påminnelse: ekonomisk överlevnad bygger på att företagaren aktivt tar ansvar för företagets ekonomiuppföljning.

När du förstår siffrorna, följer dem i realtid och vid behov använder experthjälp, kan du skapa en hållbar grund och en bättre framtid för ditt företag.

Våra företagsrådgivare ger dig gärna stöd med den ekonomiska uppföljningen och sparring – och självklart hjälper även din bokförare dig i det här arbetet.

- Boka tid till företagsrådgivning www.vasek.fi.

Text & foto: VASEK

HÖSTLOVSPROGRAM 2025

Stjärnmärkta (*) program arrangeras av Malax kommun. Mer information och anmälan samt busstidtabell för resorna finns på anmalan.malax.fi. OBS! Begränsat antal platser.

10.10 Pizzakväll på UF Strimman

Kl. 18. Kom och ät hembakt pizza. Vuxna 10 €, barn under 12 år 5 €. I priset ingår pizza, vatten, saft och kaffe/te. Samtidigt finns möjlighet att spela spel eller vara i ungdomsrummet. Mer info på Strimmans Facebooksida. Arrangör UF Strimman.

13.10–19.10 Höstlov på biblioteket *

Mumin fyller 80 år! Biblioteket firar hela höstlovsveckan med en Mumin-tipspromenad på Yttermalax bibliotek, Petalax bibliotek och Bergö bibliotek.

14.10 Konstcafé för ungdomar på Malakta

Kl. 17–20. Är du 13 år eller äldre och tycker om att rita, måla, fika eller bara umgås, så finns det en plats just för dig! Bildkonstnär Jon Gredmark finns där under öppettiden och hjälper till med konstnärlig handledning och tips. Gratis fika. Arrangör Art in Malakta.

15.10 Simning och Rax *

För simkunniga i åk 4 och äldre. Kostnad 15 € vilket inkluderar buss, inträde, pizzabuffé. Anmälan senast 12.10. Reseledare är Sara Snickars och Peter Broo.

15.10 Gympaskoj i Petalax skolas gymnastiksal *

Kl. 10–11.30. För barn i åldern 6–10 år. Ledare Yvonne Granlund och Nico Nordblad. Anmälan senast 12.10.

15.10 Höstlovdisco i Bygdegården för 1–6 åringar

Kl. 18–19.30. Kom och dansa loss på discogolvet! Inträde 2 € i vilket trip och popcorn ingår. Arrangör Föräldraföreningen vid Knattebo daghem r.f.

15.10 Ungdomsgården Socken är öppen onsdagar

Kl. 18–21. För åk 7 och äldre. Arrangör Malax församling och Malax kommun.

16.10 Simning och pizza *

För simkunniga i åk 4 och äldre. Kostnad 15 € vilket inkluderar buss, inträde, pizzabuffé. Anmälan senast 12.10. Reseledare är Kristoffer Nykopp och Yvonne Granlund.

16.10 Gympaskoj i Pixnehallen *

Kl. 10–11.30. För barn i åldern 6–10 år. Ledare Nico Nordblad och Peter Broo. Anmälan senast 12.10.

16.10 Höstlovdisco i Petalax UF

Kl. 13–14.30: Förskolan och yngre.
Kl. 15–17: åk 1–6.
Inträde 3 €. Kioskförsäljning. Barnen deltar på föräldrarnas ansvar. Föräldrar bjuds på kaffe. Mer info på Instagram: petalaxuf och Facebook: Petalax ungdomsförening. Arrangör Petalax UF.

17.10 Barnjumppa i Pixnehallen*

Kl. 9–12 för barn 0–5 år tillsammans med en vuxen. Ledd rörelsestund kl. 10–10.45. Ingen anmälan.

17.10 Lunch och aktiviteter i Bygdegården

Kl. 11.30–13.30 för barn, unga och familjer. Gratis eller mot frivilligt bidrag. Vi leker, pysslar och äter spaghetti med köttfärsås. Arrangör Röda korset i Malax.

17.10 Bowling och pizza för ungdomar *

För högstadiungdomar och äldre. Kostnad 22 €. Anmälan senast 12.10. Ledare Yvonne Granlund, Peter Broo och Nico Nordblad.

17.10 Höstlovdisco i Bygdegården för årskurs 1–6

Kl. 17.30–19: åk 1–3.
Kl. 19.30–21.30: åk 4–6.
Inträde 2 €. Kioskförsäljning, musik och lekar utlovas! Arrangör Malax UF.

17.10 Ungdomsgården Socken är öppen fredagar

Kl. 18–22. För åk 7 och äldre. Arrangör Malax församling och Malax kommun.

18.10 Skridskodisco i Targahallen

Kl. 14–16. För barn och familjer. DJ Core står för musiken och Malax IF ishockeyjuniorer har café och korvförsäljning. Arrangör Malax kommun och Malax IF ishockeyjuniorer.

ÖVRIGT

Öppet lager på Länsmansvägen 1 varje måndag

Kl. 17–19. I lagret hittar du t.ex. husgeråd, kläder och skor till barn och vuxna, leksaker, gardiner och lampor. Gratis eller ge ett frivilligt bidrag. Arrangör Röda Korset i Malax.

Mathjälpenutdelning varje fredag i Bygdegården

Kl. 14.30. Går även att få en färdig packad påse och hämta senare, ta kontakt! Arrangör Röda Korset i Malax.

Decibel.fi hjälper också under höstlovet!

Bekymmer, problem, funderingar eller frågor? Skicka i så fall din fråga till den tvåspråkiga ungdomsportalen Decibel.fi, som riktar sig till österbottniska ungdomar i åldern 13–25 år.

Allmänna istider i Targahallen (Malax ishall)

OBS! Avvikelse kan förekomma.
På malaxforeningar.time.fi kan du kontrollera allmänna istider för höstlovet och även se övriga istider för hösten.

	Utan klubba och puck	Med klubba och puck
Onsdag 15.10	11–12.30	12.30–14
Torsdag 16.10	9–10	10–11
Fredag 17.10	12–13.30	13.30–15
Söndag 19.10	13.30–15	12–13.30

Mer info hittar du på malax.fi eller respektive förenings hemsida.